

Ontmoeting met baptisten uit Nicaragua

Begin oktober arriveerde in Nederland een delegatie van de baptisten Unie in Nicaragua. Onze baptisten geloofsgenoten zijn hier op uitnodiging van de Gereformeerde Kerken in Nederland. Zoals bekend onderhouden de Gereformeerde Kerken sinds enige jaren contacten met baptisten in Nicaragua. Zo werkt Irene Bakker, een aan de Vrije Universiteit afgestudeerd gereformeerd theologe, als docente aan het baptistenseminarium in Nicaragua. De gasten uit Nicaragua stelden het zeer op prijs om ook Nederlandse baptisten te ontmoeten. Zo kwam het op 2 oktober op 'De Vinkenhof' tot een gesprek waaraan vanuit onze Unie deelgenomen werd door leden uit de Unie Commissie, de N.B.V.B., de N.B.J.B., het landelijke evangelisatiewerk en de voorgangersopleiding.

Nicaragua is veel in het nieuws. Al jaren wordt het land geteisterd door oorlogshandelingen. Eerst was er het verzet tegen het bewind van dictator Somoza, uitlopend op de revolutie van 1979, waarbij de regeringsmacht werd overgenomen door sandinisten. Sindsdien voeren tegenstanders van de sandinistische revolutie een guerrilla met de bedoeling de politieke en maatschappelijke klok weer terug te draaien. Zij worden daarin gesteund door belanghebbende buitenlandse mogendheden, met name door de V.S. Hoe reilt en zeilt een baptisten geloofsgemeenschap in een dergelijke situatie? Welke invloed heeft deze op de geloofsbeleving en op het karakter van gemeentelijke activiteiten? Hoe stellen de broeders en zusters in Nicaragua zich op in de strijd waardoor hun land wordt verdeeld? Deze vragen hielden ons als Nederlanders erg bezig in de ontmoeting op 'De Vinkenhof'.

Maatschappelijke betrokkenheid

De gasten uit Nicaragua vertelden het verhaal van hun eigen geloofsgemeenschap. In 1917 stichtten zendelingen uit de V.S. de eerste baptistengemeenten in het traditioneel katholieke Nicaragua. Thans zijn er in dit land met 3 miljoen inwoners 7000 baptisten, verdeeld over 64 gemeenten en 140 evangelisatieposten. Van oorsprong was de geloofsbeleving van de baptisten in Nicaragua vooral een naar binnen gerichte. Iemand uit hun delegatie noemde het een 'contemplatief geloof'. Overigens bleek dat Nicaraguaanse baptisten, naast de aandacht voor het 'innerlijk' en de eigen gemeente, altijd gedwongen zijn geweest om open ogen te hebben voor maatschappelijke problemen. Wie in het katholieke Nicaragua protestant werd, plaatste zichzelf maatschappelijk buitenspel. Kinderen uit protestante gezinnen hadden geen kans op onderwijs. In antwoord hierop hebben Nicaraguaanse baptisten al vroeg in hun geschiedenis eigen onderwijsprojecten ontwikkeld.

Volgens hun eigen getuigenis hebben twee gebeurtenissen in de jongste geschiedenis de geloofsbeleving en het geestelijk klimaat in baptisten gemeenten diepgaand beïnvloed. Allereerst was er de aardbevingsramp van 1972. De toen ontstane noodsituatie was voor protestanten een uitdaging om daadwerkelijke hulp te verlenen. Baptisten namen toen het initiatief tot de oprichting van de kerkelijke hulpverleningsorganisatie SEPAD. De tweede gebeurtenis in Nicaragua die het karakter van het baptisme aldaar heeft beïnvloed was de revolutie van 1979. Op het moment van de revolutie waren 80% van de Nicaraguanen analfabeet. Van de kinderen was 60% ondervoed. Van het land was 80% het eigendom van een kleine groep grootgrondbezitters. Baptisten raakten er in die situatie van overtuigd dat geloof dat zich niet uit in daadwerkelijke betrokkenheid bij de maatschappelijke nood, de naam 'geloof' niet verdient! Zij kozen er na de Revolutie voor om zich in te zetten voor de opbouw van het land.

Mede als gevolg van de keuze voor maatschappelijke betrokkenheid heeft de kleine baptisten Unie in Nicaragua een indrukwekkend programma van activiteiten. Verspreid over het platteland hebben baptisten een netwerk van kleine hospitaaltjes in het kader van de landelijke verbetering van de gezondheidszorg. In de hoofdstad Managua hebben zij een ziekenhuis dat per jaar 30.000 patiënten verzorgt. Verder zijn er 4 baptisten scholen met in totaal 5.000 leerlingen. Ook is een baptisten bejaardentehuis.

De inzet in hulpverlening en opbouw van de maatschappij heeft het geestelijk klimaat in gemeenten veranderd. Dat is te merken in de gemeentelijke diensten en samenkomsten. De delegatieleden uit Nicaragua zeiden dat de diensten 'dynamischer' zijn geworden. 'We komen de kerk in om God te danken en we gaan de kerk uit om mensen te dienen'. Men is ook andere liederen gaan zingen in de samenkomsten. Naast de traditionele, in het Spaans vertaalde Amerikaanse liederen, zingen baptisten nu ook nieuwe liederen die geschreven zijn in de eigen Nicaraguaanse situatie.

Politiek?

De baptisten in Nicaragua zetten zich in voor de opbouw van de maatschappij van hun land, na de sandinistische revolutie. Houdt dat een politieke keuze in voor het sandinisme? De afgelopen zomer besloot het Amerikaanse

congres om 110 miljoen dollar te besteden aan steun voor het verzet tegen het sandinistisch bewind. Tevens werden economische boycotmaatregelen genomen tegen Nicaragua. Daarop verzond de baptisten Unie van Nicaragua een brief aan Amerikaanse baptisten unies, waarin zij de maatregelen van de Amerikaanse regering omschreef als: -Een overwinning van de duisternis over het licht, van de dood over het leven, van geweld over redelijkheid en gerechtigheid. De brief eindigt met de oproep: -Ons bewust van de fouten die we als Nicaraguanen hebben gemaakt vragen wij u als broeders en zusters in Christus.... zo te handelen dat de Amerikaanse regering ons in vrede zal laten, en ons recht zal erkennen om in vrede te leven. De vraag dringt zich op: is dit politiek? Hebben de baptisten van Nicaragua zich laten inpalmen door de sandinistische revolutionairen? Vanuit onze eigen gevoeligheid voor politiek op de kansel heffen we gemakkelijk en snel een vermanend vingertje op in de richting van broeders en zusters in Midden-Amerika. Maar je zult maar leven in een arm en kapot land waarin buitenlandse mogelijkheden om eigen belangen de strijd gaande houden! Is er dan voor christenen een andere keus dan die voor solidariteit met eigen volk?

De gasten uit Nicaragua verheerlijkten in het gesprek het sandinistisch bewind allerminst. Maar zij stelden duidelijk dat een buitenlandse regering niet het recht heeft het volk van Nicaragua in een oorlogssituatie te houden om de fouten gemaakt door het sandinisme. Verder verklaarden zij dat baptisten in hun aandeel in de strijd om opbouw van de samenleving en tegen buitenlandse inmenging géén wapengeweld gebruiken. Zij zeiden in het gesprek: -Onze wapens zijn waarheid en gerechtigheid en wij worden beschermd door de gemeenschap met broeders en zusters over de gehele wereld.

O. de Vries